

KRÁTCE

Na Klínech K Pólovi po novém

Vyjeté koleje mimo cestu, poškozovaná vozidla či špatná sjízdnost komunikace pro občany obce Klíny jsou již minulostí. Na počátku letošního léta obec za podpory Ústeckého kraje z Programu obnovy venkova opravila povrch místní komunikace 3 C – K Pólovi. Obec financovala opravu za podpory kraje, který přispěl finanční částkou 285 tisíc korun. Zbytek částky ve výši 217 584,15 Kč zaplatila obec ze svých zdrojů. „Ústecký kraj hraje pro investiční akce naší malé obce významnou roli. Za podporu děkuji a doufám, že spolupráce bude i nadále pokračovat. Velmi si jí cením,“ sdělila starostka Klínů Zdenka Němečková.

Další rok bez tramvaje

Zřejmě ještě celý rok budou muset cestující mezi Mostem a Litvínovem přestupovat z tramvají do autobusů. Rekonstrukce úseku trati mezi Zálužím a Litvínovem se protáhne kvůli nutnosti rekonstruovat dva mosty u chemičky. Původně měly práce skončit v dubnu příštího roku a pokračovat se mělo na opačnou stranu, tedy do Mostu. Dopravní podnik však informoval, že aktuálně počítá s dokončením trati do Litvínova nejdříve v srpnu, nejpozději v prosinci 2022. Minimálně dva měsíce nebudou jezdit tramvaje vůbec kvůli rekonstrukci otočky v Záluží. Druhý úsek do Mostu se zřejmě začne opravovat až v dalších letech.

Co se má v Litvínově změnit?

Město Litvínov poprvé přistupuje k tzv. participativnímu rozpočtu, kdy obyvatelé mohou sami rozhodovat, kam investovat část prostředků města. Lidé se tak mohou podílet na rozhodování o budoucnosti města a dávat radnici vodítko, kam směřovat. Pro první rok je vyčleněn milion korun. Do konce ledna budou moci obyvatelé navrhnout své projekty a konzultovat je. Od 11. března 2022 pak bude probíhat hlasování. V dubnu se dozvíme, které projekty se nejvíc líbí a které budou realizovány.

HORA SV. KATEŘINY | NOVÁ VES V HORÁCH | BRANDOV | ČESKÝ JIŘETÍN | KLÍNY | LOM
MARIÁNSKÉ RADČICE | LOUKA U LITVÍNOVA | HORNÍ JIŘETÍN | LITVÍNOV | MEZIBOŘÍ

STAROSTOVÉ NAHLÉDLI DO BUDOUCNOSTI PODKRUŠNOHOŘÍ

Říjnové jednání členů Svazku obcí v regionu Krušných hor se konalo v Horním Jiřetíně a předcházela mu exkurze k rekultivacím lomu ČSA skupiny Sev.en Energy. Ředitel Petr Lenc a předseda Svazku David Kádner poté podepsali smlouvu, díky níž Svazek získal půl milionu korun na své projekty.

Foto: Archiv Sev.en Energy.

Představitelé obcí měli možnost nejprve se podívat k rekultivovaným plochám lomu ČSA, ať už k těm, kde probíhá řízená zemědělská rekultivace nebo do lokalit, které byly ponechány přírodním procesům. Navštívili také vysloužilý velkostroj RK5000, který bude už příští rok zpřístupněn veřejnosti v rámci Uhelného safari. Poté si z úst ředitele těžebních firem skupiny Sev.en Energy Petra Lence vyslechli, jaké má firma po ukončení těžby plány do budoucnosti. V rámci projektu

Green Mine má z uhlénoho lomu vzniknout území pro bezemisní energetiku, inovativní podnikání, zemědělství i bydlení a rekreaci (o projektu více na str. 2).

„Bez spolupráce s obcemi nemůžeme náš projekt prosadit. Když bude v regionu panovat shoda, můžeme vyvíjet větší tlak na vládu,“ řekl v závěru prezentace Petr Lenc. „Když celá republika spala uzavřená v koronavirovém lockdownu, vy ne. Dnes jste nám přinesl ucelený obrázek budoucnosti a my budeme rádi nápomoc-

ni tomuto projektu,“ poděkoval předseda Svazku David Kádner. „Energetické a zemědělské využití je pro nás velmi důležité. Od prvních jednání jsme se shodli, že další rekreační plocha je neudržitelná. Je však třeba se zaměřit na způsob alokování peněz pro revitalizaci tohoto kraje. Obávám se totiž, že ochota dávat do našeho kraje peníze bude po ukončení těžby klesat. I slíbených 15 ekomiliard je dnes kryto jen usnesením vlády a fyzicky neexistují,“ upozornil starosta Horního Jiřetína Vladimír Buřt s tím, že inspiraci je třeba hle-

dat například v německém Porúří. Dalším tématem společného jednání byl podpis darovací smlouvy mezi SORKH a skupinou Sev.en Energy, která Svazku přinese půl milionu korun na jeho aktivity. Členové Svazku rozhodli, že 300 tisíc věnují městu Hora Svaté Kateřiny na rekonstrukci elektroinstalace ve školní budově, která probíhala o prázdninách. Další část těchto prostředků putuje městu Litvínov na výstavu Malý princ Elišky Podzimkové v zámku Valdštejnů.

NOVOVESKÉ MUZEUM SE PO DVOU LETECH OTEVÍRÁ

Dva roky uzavřené muzeum v Nové Vsi v Horách se v prosinci opět otevře. Návštěvníky čekají tři expozice, které připomenou historii krušnohorských obcí a život v nich. Prozatím bude otevřeno o víkendech.

S rekonstrukcí budovy v Nové Vsi začal obecní úřad před dvěma lety. Zatímco stavební práce pokračovaly rychle, koronavirový čas zbrzdil přípravu expozic. „V nouzovém stavu jsme využívali hotové prostory pro hlídání a distanční výuku dětí,“ říká starosta David Kádner.

Většina exponátů je ze sbírek Oblastního muzea a galerie v Mostě, jde však o artefakty, které původně pochází z Nové Vsi nebo okolních obcí. Jedna z expozic představuje historickou školu a druhá tradiční krušnohorskou světnici s malým hospodářstvím. Muzeum nezapomíná ani na historii hračkářské výroby. Poslední část výstavní expozice je věnována horským kostelům, ať už existujícím jako je svatý Michael na Nové Vsi nebo kostelík v Malém Háji, tak těm zaniklým.

Muzeum se otevře již před vánočními svátky. Zatím bude přístupné vždy o víkendech od 10 do 14 hodin, ve všední dny pak po dohodě pro školní a další hromadné výpravy. „Podle zájmu budeme ale připravovat otevření muzeum po celý týden. Nejpozději se začátkem jarní turistické sezóny by mělo být otevřeno sedm dní v týdnu, ve všední dny vždy v odpoledních hodinách,“ informoval starosta David Kádner. Informace o aktuální otevírací době najdete na webu www.novavesvhorach.cz nebo facebookovém profilu obce. Součástí Novoveského muzea je také informační centrum pro návštěvníky Krušných hor.

BĚŽECKÉ TRASY V HORÁCH BUDE UPRAVOVAT OSM PARTNERŮ

Nový systém úpravy běžeckých tratí v Krušných horách a jejich financování bylo tématem listopadového jednání Svazku obcí. Tuto zimu začne fungovat v praxi. Ústecký kraj prostřednictvím Destinační agentury Krušné hory rozdělí více než milion korun na údržbu tras. Jeho cílem je nejen příprava jednotlivých okruhů, ale také propojení celé Krušnohorské magistrály.

Do údržby běžeckých tras se zapojí osm partnerů, nově přibyla Loučná pod Klínovcem a Alšovka. Mezi tyto organizace se rozdělí finance z kraje. „Očekáváme začátek sezóny v lednu, ale už nyní dostanou první peníze na přípravu – na nákup části pohonných hmot a na údržbu strojů,“ vysvětluje ředitelka Destinační agentury Petra Fryčková. Přispívat však mohou také návštěvníci hor, a to buď prostřednictvím webu www.krusnehory.eu nebo přímo na nástupních místech jednotlivých tras, kde budou umístěny QR kódy pro úhradu přes mobil. „Na webu budou kódy pro platby 100, 200 nebo 300 korun, na trasách pak půjde o třicet korun. Přispět bude možné i prostřednictvím sbírkového účtu. Veškeré prostředky z něj rozdělíme do konkrétních lokalit,“ dodává Fryčková.

Ti, kteří trasy udržují, jsou vybaveni GPS přístroji, takže stav trasy se bude pravidelně propisovat do portálu skimapy.cz. Na svých webových stránkách a facebooku pak bude agentura pravidelně zveřejňovat reporty o stavu jednotlivých úseků.

„Kraj vyslyšel naše připomínky k trasám, které občas neodpovídaly realitě. Nastartovali jsme komunikaci mezi obcemi a krajem a víme, na co se soustředit. Po skončení první sezóny se hned sejdem a pak budeme mít tři čtvrtě roku, abychom další zimní sezónu připravili přesně podle potřeb jednotlivých území a podpořili aktivitu dalších lidí, kteří by se tomu chtěli věnovat,“ říká předseda Svazku David Kádner. V návrhu rozpočtu kraje na další rok by se měla částka o další půl milion navýšit.

GREEN MINE: MÍSTO LOMU ZELENÁ ENERGIE

Projekt Green Mine, který ředitel těžebních firem skupiny Sev.en Energy Petr Lenc přijel prezentovat starostům krušnohorských obcí, představuje budoucnost pro lom ČSA pod Krušnými horami. Jeho cílem je vrátit krajinu zpět lidem a především ji smysluplně a udržitelně využít.

Do vytěžení poslední tuny uhlí v lomu ČSA před územními limity zbývají zhruba tři až čtyři roky. Skupina Sev.en Energy nad rámec své rekultivační povinnosti začala připravovat rozsáhlý projekt, který nazvala Green Mine – Zelený důl. S ním se bude ucházet o evropské prostředky v rámci Modernizačního fondu a Fondu pro spravedlivou transformaci.

„Vzali jsme si poučení z předchozích rekultivací, kterými vznikla jezera Milada, Most nebo Medard. Tato území, určená pro rekreaci, totiž budou neustále generovat náklady. Začali jsme přemýšlet nad tím, jak uchopit celou oblast, aby území bylo udržitelné, aby přinášelo i užitek a nebylo jen koulí na noze,“ vysvětluje historii vzniku projektu Petr Lenc. Práce na něm začaly v prosinci 2020 a zahrnovaly také mapování potřeb regionu do budoucna, což ukázalo, že ve většině okolních obcí už jsou plochy pro další rozvoj vyčerpány. I v případě dolu ČSA se počítá se zatopením části území vodou. Jezero by mělo být zhruba dvakrát větší než Jezero Most a v současné době se hledá jeho optimální rozloha.

Rozsáhlé území více než 45 km² má nabídnout celou řadu příležitostí. Brownfield, který dnes slouží jako technické zázemí lomu, by se měl proměnit v průmyslovou zónu, která využije stávající napojení na dopravní a inženýrské sítě a přiláká nové investory, kteří tak nebudou zbytečně zabírat ornou půdu. „Máme již připravený konkrétní projekt VEP Circular. Chceme vybudovat průmyslový závod na zpracování vedlejších energetických produktů, tzv. VEP. Jedná se o zbylé hmoty vznikající spalováním uhlí, které byly ukládány po desetiletí na výsypkách. Nyní můžou být díky moderním technologiím zdrojem cenných surovin pro další využití v průmyslových a chemických procesech.“ Projekt navazuje na výzkum a vývoj nových průmyslových technologií ve spolupráci s akademickou sférou. Využití těchto materiálů je nejen ve stavebnictví, ale například také při přípravě polymerů pro 3D tisk.

Významnou součástí projektu je bezemisní energetika. Tok energií, které dnes zásobují důlní stroje, by se podle Petra Lence měl otočit: „Chybět samozřej-

mě nebudou fotovoltaické a větrné parky na výsypkách ani plovoucí fotovoltaika. Oproti jiným podobným projektům ten náš sází především na vodík. Výroba zeleného vodíku je pro nás v bezemisní energetice prioritou.“ Součástí projektu je také akumulace energie, bateriové úložiště a přečerpávací elektrárna, počítá se i s využitím biomasy. Část území by totiž měla sloužit i zemědělství, konkrétně skleníkovému pěstování zeleniny, které v současné době zažívá velký boom a po jeho produktech je značná poptávka.

Projekt nazvaný Solar Akvaponie počítá také s využitím jezera pro chov a produkci ryb.

Projekt kalkuluje s rozvojem nových energeticky soběstačných sídelních útvarů pro novou generaci obyvatel. Jezero i jeho okolí bude využitelné i pro rekreaci, nemá to však být jeho primární účel jako u předchozích jezer. Velká část území přímo pod Krušnými horami bude ponechána volné přírodě. „Riziko zhroucení Krušných hor do lomu se ukázalo jako velmi nízké. Naopak na odtržených stráních dnes

samovolně vznikly cenné biotopy,“ uvedl Petr Lenc. Na rekultivaci tohoto území Seven Energy úzce spolupracuje s Ministerstvem životního prostředí.

Petr Lenc odpovídal i na otázku časové náročnosti celého projektu: „Jsou různé. Vybudování energetického parku je poměrně rychlé, stejně tak využití pro zemědělství. Déle bude trvat příprava smart průmyslové zóny a nejdéle příprava území pro výstavbu. Chceme nyní využít toho, že do roku 2030 se ještě nabízí možné dotace, a rozvoj území nastartovat.“

TURISTÉ NEMAJÍ V KRUŠNÝCH HORÁCH ZA CO UTRÁCET

Zájem o Krušné hory mezi turisty stále stoupá. U svých návštěvníků to vidí i netradiční cestovní kancelář Offroadsafari z Litvínova. Agentura s velmi individuálním přístupem a zasvěcenými průvodci vozí návštěvníky terénními auty po méně známých místech severních Čech. Jak si poradit s nárůstem turismu a jak nezůstat ve vleku událostí? Proč tu stále někteří hledají mrtvé lesy? Povídali jsme si s průvodcem a spolujeditelem Offroadsafari Martinem Barešem.

Projevuje se zájem o Krušné hory ve vaší agentuře?

Dřív jsme jezdili nejčastěji výlety po starých šachtách, válečnou historii, České středohoří. Krušné hory tak jednou za dva tři týdny. V současné době se to úplně otočilo a jezdíme několikrát v týdnu do hor. Platí to u jednotlivců i u firemních zákazníků. Nedělal jsem si žádný průzkum a nemám úplně odpověď, proč. Náš typický provozákazník teď chce vidět Krušné hory, dřív mířil do Českého středohoří. Příčinu neznám, ale trend je jednoznačný.

Co jim v horách ukazujete?

Jezdíme třeba na vyhlídku na Vitišce, kde se dá dobře vyprávět o horách jako celku. Je zajímavé, že i lidé, kteří tu žijí, o nich

moc nevědí. Jakou mají vlastně rozlohu, že tři čtvrtiny leží v Německu a že tu nemáme mrtvé lesy...

Stále ještě si někdo myslí, že Krušné hory rovná se mrtvé lesy?

Stále se lidé ptají, kdy jim ukážeme ty mrtvé lesy. Není to už tak silné jako před deseti lety, kdy jsme začínali. Tehdy to byla opravdu první otázka: Kdy budou mrtvé lesy a měsíční krajina? Takže se stále zákazníkům musíme omlouvat: Opravdu tu žádné nemáme a jestli chcete vidět mrtvé lesy, jedte na Šumavu nebo Vysočinu. Stále ale platí, že tu je hodně míst s málo turisty a tam jezdíme – rozhledna Jeřabina, krásné bukové lesy mezi Litvínovem a Chomu-

tozem... Krušné hory zatím nejsou místem, odkud genius loci lidí vynosili na podrážkách.

Ze strany starostů horských obcí ale zaznívají obavy z nárůstu turistiky, kterou zvýraznila covidová doba...

Všechno má nějaké plusy a mínusy. Turismus přináší peníze, ale ne rovnou měrou všem. A u nás je spíš otázkou, jestli máme nějaké služby, které můžeme nabídnout. Podívejme se do Německa – na Seiffen, Freiberg. Tam o turisty stojí, investují do destinačního managementu hodně peněz, v zimě do Krušných hor přijíždí autobusy z celého Německa. A umí na tom vydělat. Oni totiž poskytují službu. Prodávají všechno – hračky, svařené víno, buřty,

v každé vesnici pekař, restaurace, hotel... Po druhé světové válce si nezničili řemesla, spolkový život, zemědělství. U nás je v lepším případě jedna hospoda. Komu mohou dát turisté vydělat, když v obci není žádná služba? I na Německo doléhá negativní tlak turismu. Seiffen je měsíc v roce zcela paralyzovaný, i místní to cítí jako zátěž, ale je to takový přínos peněz, že se to stále vyplatí. Mají díky tomu hezké město, silnice, spolkové haly, sportoviště.

Takže bychom se neměli rozvoji turistiky bránit?

Je potřeba s tím pracovat jako s fenoménem, který je a bude a bude spíš narůstat. Musíme se naučit turismus řídit, být páni situace a ne zůstat ve vleku událostí. Sám si dělám jakýsi „mystery shopping“, abych věděl, kam mohu turisty vzít. Na mnoha farmách nebo restauracích vidím – zvláště, přijdu obyčejně oblečený – že služba není dobrá, že mě tam vlastně moc nechtějí. Tam potom své klie-

ty, kterým chci ukázat to nejlepší, samozřejmě nevezmu. Nebo přijedu k muzeu, na kterém je cedulka, že se otevírá na zavolání... Z vlastní zkušenosti vím, jakou sílu mají pozitivní recenze na google nebo tripadvisor. 40 procent našich klientů jsou cizinci a prakticky všichni přijeli na základě recenzí. Zkuste se podívat na recenze některých restaurací v Krušných horách. Pak je zbytečné se zlobit, že tam turista nepřinese žádné peníze.

BEST OF 2021: NA CO JSOU STAROSTOVÉ PYŠNÍ?

S blížícím se koncem roku 2021 nastává čas bilancování. Města, obce a jejich obyvatelé mají za sebou náročný rok, jehož první měsíce strávili v tvrdém lockdownu a závěr také nebude nejsnadnější. O to důležitější je ohlédnout se za úspěchy. Zeptali jsme se proto starostů:

Co považují na letošní největší úspěch, co se jim v jejich městě a obci podařilo a co má potenciál zlepšit a zpříjemnit život obyvatelům?

Jaroslav Sikora, starosta Mariánských Radčic

Nejvíce pyšný jsem na to, že se nám letos podařilo spustit dotační program „Výměna zastaralých lokálních zdrojů vytápění a snížení energetické náročnosti v rodinných domech v obci“. V rámci tohoto programu mohou majitelé domů zažádat o finance na výměnu svých starých tepelných zdrojů za tepelná čerpadla a jiná bezemisní zařízení, dále si mohou pořídit fotovoltaické elektrárny a solární systémy pro své domy. Obec každý takový projekt podporuje částkou až 250 tisíc korun. O tuto podporu je zatím obrovský zájem, momentálně už zažádala více než třetina možných žadatelů. Přinese nám to všem lepší ovzduší v obci na hraně uhelného dolu. V kombinaci s jinými státními dotačními tituly mohou naši občané dostat dotaci skoro půl milionu korun. Naším cílem je do konce roku 2025 rozdělit 23 milionů a dosáhnout na zcela bezemisní vytápění všech domů v celé naší obci.

Pavel Veselý, starosta Českého Jiřetína

Za největší úspěch v tomto roce považuji to, že jsme od všech ubytovatelů vybrali poplatky za ubytování. Ještě to zcela neodpovídá realitě, ale i tak ubytovatelům děkuji a věřím, že v budoucnu vždy odvedou do obecní pokladny to, co mají, abychom mohli tyto peníze investovat do vzhledu a vybavení obce. Výběh jsme zvýšili ca o 800 %. Také jsme hodně ušetřili na svazu odpadů, a to díky opatřením, které znemožnily zejména odkládání odpadů občanům ze

SRN, v lepším třídění, úsporám za odvoz. Díky těmto mimořádným příjmům a dalším úsporám jsme budově obecního úřadu konečně dali nový kabát a zateplili. Původní vzhled byl ostudou celé obce. Dále se podařilo vybudovat první dětské hřiště v Českém Jiřetíně. Není to nic obrovského, ale každý rok bych rád něco přikoupil. Také jsme zřídili kamerový systém v obci. Vzhledem k rozpočtu obce si myslím, že jde o velmi významné věci.

Jiří Mooz, starosta Brandova

V posledních letech do naší obce pravidelně přibývají malé děti, což určitě vítáme, a tak jsme pro naše nejmenší občánky v letošním roce postavili dvě nová dětská hřiště, včetně oplocení a dopravního značení pro zajištění bezpečnosti. Celková investice byla ve výši 529 000 Kč.

Zdenka Němečková, starostka Klínů

U nás v obci Klíny v souvislosti s turistickým ruchem je už delší dobu na silnici velký provoz - místní občané, chataři, turisté, ale i tranzitní řidiči do Německa či do Českého Jiřetína. Ne všichni z nich dodržují pravidla silničního provozu. Někteří řidiči jezdí příliš rychle, jiní nemají zkušenosti a vybavení vozidla pro jízdu zvláště v zimním období, nejsou ohleduplní či chtějí projet své „vytuněné“ vozidlo jako na závodě. Proto jsme se letošní rok věnovali zajištění větší bezpečnosti všech lidí, kteří se pohybují po obci. Zakoupili jsme měřiče rychlosti, které jsme umístili v nejvíce frekventova-

ných a nejnebezpečnějších místech v obci. Vypozorovali jsme, že se situace zlepšila a ve většině případů to přispělo ke snížení rychlosti. Dále jsme opravili s pomocí dotace Ústeckého kraje místní komunikaci, která byla ve velmi špatném stavu a zlepšila se tak nejen bezpečnost, ale i kvalita života našich lidí.

David Kádner, starosta Nové Vsi v Horách

Po té složité době, která trvá už téměř dva roky a která přináší rozdělení společnosti i na malých obcích, kde to nebylo zvykem, lidem chybí aktivity, při nichž se mohli setkávat, všechno si vyříkat, vědět o sobě. Covid rozdobil naši soudržnost. Proto za nejdůležitější počín roku považuji akci, kterou jsme uspořádali k 17. listopadu. Připomněli jsme na ní generaci obyvatel, která vybudovala to, co dnes máme. Aby si lidé uvědomili, jak důležití jsou v obci lídři a angažovanost obyvatel. Ocenili jsme lidi, kteří dění v obci táhli a táhnou. V nultém ročníku jsme nominovali osobnosti na radnici a příští rok už chceme, aby je navrhovali občané. Máme po akci velmi dobré ohlasy a věřím, že další lidé to „nakoplo“. Znovu obnovit soudržnost a společenský život je podle mne teď mnohem důležitější než nějaké investice.

Nové dětské hřiště v Českém Jiřetíně.

Pospolitost je na prvním místě. Bez ní budeme jen prázdně dobře vybavené místo.

Petr Červenka, starosta Meziboří

Pyšní jsme na vše, co se nám v roce 2021 podařilo, což je rekonstrukce komunikace Markův kopec, realizace dvou přechodů na Okružní komunikaci, rekonstrukce WC na ZŠ a MŠ Meziboří, rekonstrukce betonové zdi u atletického stadionu, výměna mantinelů hokejbalového hřiště a jeho uzpůsobení pro in line sport, rekonstrukce podlah v tělocvičně ZŠ a MŠ Meziboří a rozvod vody v areálu sjezdovky. Pokud si mám vybrat, na co jsem výjimečně pyšný, je to chodník do Litvínova z roku 2020.

Kateřina Schwarzová, starostka Lomu

Největší letošní městskou akcí pro většinu obyvatel Lomu

i přespolní řidiče, kteří městem projíždějí za tmy, je svépomocná oprava veřejného osvětlení ulice Vrchlického. Stejně jako loni ulice Podkrušnohorská, má i druhá nejdelší ulice ve městě vyměněné veřejné osvětlení. Postarali se o to pracovníci oddělení komunálního hospodářství MÚ Lom. Nové moderní stožáry s LED lampami zajistí úspory v městském rozpočtu a rychlou návratnost svépomocí provedené akce. Je to o to důležitější v současné nelehké době, kdy stoupají ceny energií a komplikuje se situace dodavatelů elektřiny.

Kamila Bláhová, starostka Litvínova

Pyšná jsem na to, jak se proměnil areál autobusového a vlakového nádraží, který během pár týdnů bude kompletní a bude hodný svého nového názvu, tedy Dopravní terminál Litvínov. Těší mě, jak doslova před očima roste nový most přes Mezibořskou ulici. Je toho ještě mnohem více, na co jsme pyšní. Nesmím zapomenout například na rodiče, děti a pedagogy, kteří si zaslouží uznání za to, jak se zvládají vypořádat ve školách se současnou situací.

JIŘETÍNSKÝ HOTEL PŘED DOKONČENÍM

Rekonstrukce bývalého nádraží v Horním Jiřetíně spěje do finále. Stavební část projektu, jehož cílem bylo proměnit nevyužitou budovu v turistické zázemí, je hotová. V tuto chvíli se upravuje okolí stavby, příjezdová komunikace a parkoviště pro hosty.

„Začínáme teď jednat s dodavateli o vybavení, jednak hotelových pokojů, jednak kuchyně a zázemí,“ vysvětluje starosta Horního Jiřetína Vladimír Buřt. Nové ubytovací zařízení, první v Horním Jiřetíně, by mělo začít sloužit turistům s novou turistickou sezónou. „Chceme otevřít co nejdříve, ale dodací lhůty na všechno jsou dnes velmi dlouhé, takže počítáme s dubnem 2022,“ dodává starosta.

Nádraží bylo součástí Duchcovsko-podmokelské dráhy, která byla vystavěna roku 1872 především kvůli dopravě uhlí z podkrušnohorské pánve do děčínského přístavu. V 70. letech minulého století železniční trať ustoupila uhelnému lomu ČSA, ve směru do Litvínova však zůstalo zachováno těleso trati a také nádraží. Horní Jiřetín se rozhodl oboje využít turisticky. Před rokem začala rekonstrukce nádraží a do budoucna chce obec získat dotace na vybudování cyklostezky po zaniklé trati směrem do Litvínova. Už v minulosti se obci podařilo získat pozemky, po kterých by měla vést.

ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ PROGRAM V KRUŠNOHOŘÍ

Silvestr v parku

Město Litvínov opět přivítá nový rok se svými obyvateli. Rodinný Silvestr začíná 31. prosince od 17 hodin v zámecském parku. Novinkou bude videoprojekce na budovu zámku a dorazí také Valdštejnové. Na ohňostroj, který bude začínat v 18 hodin, doprovodí návštěvníky do Voightových sadů pohnocný s rodinou Valdštejnů.

Štěkání na Ježíška

Město Lom vyhlásilo tradiční sbírku pro litvínovský psí útulek nazvanou Štěkání na Ježíška. Své příspěvky v podobě konzerv, vitamínů či pamlsků je možné nosit do Měst-

ské knihovny do 21. prosince. V útulku ocení i potřeby pro zvířata jako jsou deky, misky, obojky, vodítka či hračky. Zároveň knihovna vyhlásila i výtvarnou soutěž pro děti od 6 do 15 let na téma Můj chlupatý kamarád. Obrázky o velikosti od A4 do A3 mohou děti odevzdávat do 15. prosince, nezapomeněte je podepsat.

Betlémské světlo

18. prosince dorazí rychlíkem Krušnohor do našeho kraje Betlémské světlo, které tradičně rozvázejí skauti. Ti mostečtí a litvínovští ho poté budou rozvážet do jednotlivých měst a obcí. V neděli 19. prosince do-

razí světlo z Mostu do horského areálu Lesná, kde bude k dispozici od 13 do 16 hodin v rámci adventního programu. 23. prosince mezi 14. a 18. hodinou si můžete světlo přijít zapálit k vánočnímu stromu na 1. náměstí v Mostě. Od 16 do 18 hodin bude k dispozici u vánočního stromu v Litvínově, kde zahráje k příjemné atmosféře Groove Company. V 19.45 hodin přivezou skauti světlo do brandovského kostela.

Společné zpívání

Na třetí adventní neděli 12. prosince připravuje T. J. Sokol Hora Svaté Kateřiny společné zpívání v kostele na Malém Háji,

kde se můžete stát návštěvníky i účinkujícími. Začátek v 16 hodin. Poslední adventní neděle bude patřit potulným muzikantům, kteří se svým stromkem obsypaným písničkami, budou hrát na přání kolemjdoucím na

náměstí nebo seniorům v jejich domově, a to od 15 hodin.

Vzhledem k rychlým změnám opatření si pořádání akcí a omezení pro účast na nich ověřte u pořadatele.

OTEVÍRÁ SE BUDOUCNOST PRO NOVOVESKÉHO MICHAELA?

V říjnu otevřel veřejnosti po dlouhých letech své brány - navzdory varování o vstupu „na vlastní nebezpečí“ - kostel svatého Michaela archanděla v Nové Vsi v Horách. Jeho příznivci zde po několika týdnech příprav uspořádali akci Michael u Michaela, která měla přilákat - a díky vlídnému počasí a jedinečnosti místa také přilákala - nejen novoveské, ale i přespolní.

V sakristii byla pro příchozí instalována výstava fotografií kostela, rozdělená na tři části - Včera, Dnes a Zítřka. Tu poslední pak doprovodil velký otazník a prázdná plocha. Přes pásku se zákazem vstupu bylo ze sakristie možné spatřit zmar i krásu v hlavní lodi kostela. V tento den ožil nejen kostel, ale také jeho bezprostřední okolí - samotné setkání totiž kromě domácího pohoštění pro příchozí nabídlo

také tři drobná hudební vystoupení, dětskou dílničku a stánek s rukodělnými výrobky. Cílem bylo přivést k výjimečnému místu v obci pozornost a rozproudit diskusi, jak lze kostel a jeho okolí pomoci tak, aby k nim znovu vedly kroky místních i návštěvníků horské vsi a aby „zítra“ mohlo vůbec existovat. Základní myšlenkou je propojit všechny, kteří kostel obdivují a nabízejí svou iniciativu, do skupiny, kte-

rá bude kostelu nejen pomáhat - ať už odvážnou prací v interiéru, úpravou okolí nebo pořádáním slavností, ale také začne intenzivně jako spolek vstupovat do jednání se zástupci obce i církve, pokusí se přimět zainteresované strany, aby místu věnovaly pozornost, kterou si zaslouhuje, aby spolu začaly jednat a spolupracovat. Michael utrpěl dlouhodobým nezájmem a extrémně zanedbanou údržbou, například stropní fresku již nelze zachránit. Obnovení možnosti vstupu do kostela a zrušení havarijního stavu je podmíněno kompletní výměnou celého stropu. Ta přitom musí proběhnout v souladu s památkovou ochranou a je velmi nákladná.

V minulosti se podařilo získat dotaci z evropských fondů a dopřát kostelu novou fasádu a zejména střechu, díky které nedošlo k totální devastaci kostela. Zastavení zkázy ovšem nemůže stačit nám všem, kteří vnímáme, o jak vzácné místo se jedná, jaký potenciál skýtá pro budování komunity v obci, pro oživení obce z hlediska turistiky, pro další navazování přeshraniční spolupráce. Může se stát místem sousedských setkání, místem pro zážitky z oblasti kultury, v neposlední řadě může „produkovat“ lokalitu, která v důsledku historických událostí v oblasti sociálního kapitálu strádá a teprve svou cestu hledá.

Děkujeme z celého srdce za účast a povzbudivá slova všem, kteří 2. října ke kostelu přišli! Děkujeme za postřehy a náměty, za fotografie a příběhy, které jste přinesli! Děkujeme i za příspěvky na obnovu kostela, které putují na transparentní účet Spolku pro obnovu novoveských památek, který po letech znovu ožívá.

Hanka Pipotová

VZPOMÍNKA NA STRÁŽMISTRA STAŇKA

Strážmistra státní policie Václav Staňka, který byl smrtelně postřelen při obraně československých hranic v září roku 1938, připomíná nyní v Brandově naučná tabule. Instalovala ji tam obec ve spolupráci s Muzeem československého opevnění na Kočičáku a rodinou pana Staňka.

Václav Staněk se po splnění vojenské povinnosti přihlásil k policii a sloužil nejprve v Praze. Poté byl přeřazen do druhé rotý mosteckého praporu. „Dne 25. září 1938 objížďala jeho hlídka stanoviště a posty SOS, na čáře v Brandově a okolí. U České zbrojovky v Zeleném Dole u Brandova na ně náhle z úkrytu zaútočilo palbou komando osmi henleinovců. Motocykl havaroval, posádka skončila na zemi. Staněk po průstřelu páteře nebyl schopen pohybu. Nezraněný štábní strážmistr Hřích, zkušený frontový voják z první světové války, si obezřetně počkal, až ozbrojenci vystoupí z úkrytu. Jakmile se dva z nich přiblížili na dostřel, s cílem dokonat zločin, vytáhl pistolí, oba poslal k zemi a dal se na útěk. Zbylých šest povstalců, zaskočeno vývojem situace, už jen rychle odtáhlo své raněné za státní hranici. Hřích doběhl do Brandova pro posily, načež zraněného Staňka převezli do nemocnice,“ vypráví Jiří Píramovský, předseda spolku Muzeum československého opevnění z let 1936 - 1938 Na Kočičáku. I přes poskytnutou pomoc následkům střelného zranění strážmistr Staněk podlehl a pohřben byl na farním hřbitově v Budislavicích, s vojenskými poctami a salvou čestné jednotky. „Ke skutečné bitvě tady došlo ještě dne 27. září 1938. Státní hranici překročilo na 200 dobře ozbrojených příslušníků Freikorps. Obasadili nejen zdejší zbrojovku, ale i celé městečko. Čeští obránci museli ustoupit přesile,“ dodává historická fakta Píramovský. Strážmistr Václav Staněk byl vyznamenán ministrem národní obrany generálem Ludvíkem Svobodou „Válečným křížem 1939“ in memoriam až o deset let později. Současně byl povýšen do hodnosti nadstrážmistra.

2x foto: Jirka Chod

Uzávěrka příštího čísla Magazínu 7. 1. 2022

Náměty, pozvánky a tipy zasílejte na katka@taborsky.cz